

УДК 331.723

Я. Панухник

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ЗАЛУЧЕННЯ БІЗНЕСУ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ МУНІЦИПАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА ПРОЕКТІВ

В умовах обмеженого фінансового забезпечення, одним із перспективних напрямків удосконалення державного регулювання якості життя населення на регіональному і муніципальному рівнях є побудова системи ефективних взаємовідносин між органами державної влади та бізнесом.

Найбільш ефективною моделлю взаємодії влади і бізнесу є «партнерська», заснована на взаємовигідному обміні ресурсами. У сучасних соціально-економічних умовах вона є найбільш прийнятною, адже працює за принципом «вигідно кожному – вигідно усім», що актуалізує доцільність застосування даної моделі взаємодії влади та бізнесу. У ній всі ролі суб'єктів взаємодії мають бути чітко конкретизовані: суб'єкти, що представляють інтереси бізнесу, домовляються про правила гри і доручають контроль за їх дотриманням органам державної влади та органам місцевого самоврядування як агенту-гаранту. Ця модель фіксує зобов'язання сторін: держава гарантує бізнесу створення сприятливого середовища і виробництва необхідних для його функціонування і розвитку таких суспільних благ, як виробнича, соціальна та інституційна інфраструктура; в свою чергу бізнес бере на себе зобов'язання щодо сплати податків і відтворення економічних ресурсів, які використовуються суспільством. На сучасному етапі в Україні наявні певні складові економічного діалогу, проте він поки що не набув належного рівня та цілісності. На сьогодні найбільш розвинутою формою діалогових відносин економічних суб'єктів є соціальний діалог в рамках соціального партнерства, який здійснюється між Кабінетом Міністрів, Федерацією роботодавців та спільним представницьким органом професійних спілок України. Нажаль, через недосконалість механізму соціального діалогу і відсутність політичної волі його сторін брати на себе широку відповідальність, на сьогодні його застосування не можна вважати достатньо ефективним. Основною причиною обмеження його дієвості є надмірне звуження предмету діалогу, який не виходить за рамки соціально-трудова відносин. В Україні підвищення дієвості соціального діалогу можливе лише, в разі охоплення ним більш широкого кола питань, які стосуються стратегічних орієнтирів розвитку вітчизняного бізнесу.

Одним із дієвих механізмів активізації соціального партнерства може стати механізм соціального замовлення, тобто, комплекс процедур, орієнтованих на розв'язання проблем соціального розвитку, що реалізуються державними органами через залучення на конкурсній основі громадських і приватних організацій та органів самоорганізації населення, що зазвичай використовується з метою підвищення ефективності використання бюджетних коштів для вирішення соціальних проблем, залучення додаткових ресурсів до соціальної сфери, підвищення адресності та масового надання соціальних послуг, адекватного перерозподілу соціальної відповідальності між владою та громадою. Процедура формування і забезпечення виконання соціального замовлення повинна передбачати: розміщення соціального замовлення на умовах договору між державними органами (місцевим самоврядуванням) і недержавними організаціями (приватними компаніями, неприбутковими неурядовими організаціями); відбір організацій для виконання соціального замовлення на конкурсній основі; сприяння виконанню такого замовлення з боку органів влади шляхом надання пільг з оплати оренди в комунальних спорудах, прямого фінансування цих організацій, фінансування заходів по програмах, які реалізуються недержавними організаціями в сфері забезпечення якості життя.